

СТАВЛЕННЯ ДО ЗДОРОВ'Я ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ФЕНОМЕН

Здоров'я людини є найвищим інтегральним показником функціонування цілісного організму, в якому всі компоненти упорядковано і взаємопов'язано працюють на одну загальну ідею активної діяльності, самозбереження і продовження життя.

Найпоширенішим визначенням поняття «здоров'я» є його тлумачення як стан організму. Зокрема, офіційне визначення ВООЗ, яке наведене в передмові до її статуту: «Здоров'я – це стан повного фізичного, душевного і соціального благополуччя, а не тільки відсутність хвороби або фізичних дефектів».

Соціологічний підхід до здоров'я як соціального феномену включає в себе наступні складові:

- Соціально-обумовлені фактори, які визначають фізичне і психічне здоров'я індивіда, соціальної групи, суспільства в цілому;
- Ставлення до здоров'я людини і суспільства; здоров'я як соціальної цінності;
- Взаємозв'язок і взаємодія людини з соціальним середовищем з приводу здоров'я;
- Хвороба як стан, що перешкоджає реалізації психічної, фізіологічної, репродуктивної і соціальної життєдіяльності індивіда;
- Соціальне здоров'я як показник соціального благополуччя індивіда, міра адаптованості і соціальної активності індивіда в суспільстві.

Ставлення до свого здоров'я – це соціокультурний феномен, який «представляє собою систему індивідуальних, вибіркового зв'язків особистості з різними явищами навколишньої дійсності, які сприяють або, навпаки, загрожують здоров'ю людей, а також певну оцінку індивідом фізичного і психічного стану»¹

Ставлення до здоров'я оцінюється на рівні індивіда, соціальних груп, держави і суспільства в цілому.

Ставлення індивіда до здоров'я визначається оцінкою (самооцінкою) власного здоров'я на основі знань і ціннісних орієнтацій, що склалися у людини на даний період життя. Воно характеризується наступними показниками: оцінка (самооцінка) здоров'я; медична інформованість; ціннісні установки у сфері здоров'я; діяльність людини по збереженню свого здоров'я.

Ставлення до здоров'я на рівні держави проявляється в його законотворчій діяльності та фінансових витратах на систему охорони здоров'я і соціального розвитку.

¹ Димов М.В. Здоровье как социальная проблема // Социально-гуманитарные знания. – 1999. – № 6. – С. 179.